

CHỦ ĐỀ 1 : TRẬT TỰ THẾ GIỚI TỪ SAU THẾ CHIẾN II ĐẾN NAY

PHẦN I : TRẬT TỰ HAI CỰC YALTA (1945 – 1989)

Trật tự 2 cực Yalta là một trật tự thế giới được hình thành sau hội nghị Yalta (2.1945) . Trật tự này có đặc trưng là thế giới chia thành hai phe : Tư bản chủ nghĩa và xã hội chủ nghĩa do 2 cường quốc Mỹ và Liên Xô đứng đầu . Trật tự này được duy trì và thể hiện rõ trong thời kỳ chiến tranh lạnh (1947 – 1989) và sau đó sụp đổ vào năm 1989 khi chiến tranh lạnh kết thúc

I . SỰ HÌNH THÀNH TRẬT TỰ YALTA : HỘI NGHỊ YALTA

Tháng 2.1945 khi thế chiến II sắp kết thúc , để nhanh chóng đánh bại phát xít , tổ chức lại thế giới sau chiến tranh , phân chia quyền lợi giữa các nước thắng trận , Liên Xô , Mỹ , Anh họp tại Yalta

Thành phần tham gia hội nghị Yalta : Stalin (Liên Xô), Tổng thống Roosevelt (Hoa Kỳ) và Thủ tướng Churchill (Anh)

Những quyết định tại Yalta đã hình thành một trật tự thế giới mới : Trật tự 2 cực Yalta.

DI TÍCH LỊCH SỬ : LÂU ĐÀI LIVADIA.

Nằm cạnh thành phố nghỉ mát Yalta, lâu đài Livadia được xây dựng làm nơi nghỉ ngơi mùa hè của gia đình Nicholas II - Hoàng đế cuối cùng của nước Nga. Tòa lâu đài mang phong cách kiến trúc Tân Phục hưng này nằm trên sườn núi hướng ra biển với cảnh quan tuyệt vời của vùng Biển Đen. Đây chính là nơi diễn ra hội nghị Yalta. Từ ngày 4 đến 11 tháng 2 năm 1945. Ngày nay, lâu đài được sử dụng làm một viện bảo tàng đồng thời là nơi tổ chức các hội nghị thượng đỉnh quốc tế.

Đến thăm Livadia bây giờ, qua những khu trưng bày, với những hiện vật, tư liệu, hình ảnh lịch sử, người ta có một cảm nhận đầy đủ và sống động về hội nghị Yalta. Trong một gian phòng có hình ảnh về hội nghị với bài trí quang cảnh và hình ba nguyên thủ bằng sáp giống như thật

SƠ ĐỒ STG1: HỘI NGHỊ YALTA

BÀI TẬP

1. Hội nghị “tam cường” để phân chia lại thế giới sau thế chiến II là *hội nghị Versailles/hội nghị Yalta/hội nghị Postdam /hội nghị Washington.*
2. Hội nghị Yalta diễn ra trong thời điểm Thế chiến II *đang căng thẳng/ sắp kết thúc/bắt đầu*
3. Các nước tham gia hội nghị Yalta là *Anh/Pháp/Mỹ/Trung Quốc/ Liên Xô*
4. Mục tiêu của hội nghị Yalta là *để nhanh chóng đánh bại phát xít /lập tổ chức Liên Hiệp quốc/tổ chức lại thế giới sau chiến tranh/phân chia quyền lợi giữa các nước thắng trận/quyết định quân Đồng Minh vào Đông Dương.*
5. Tại hội nghị Yalta, Liên Xô tuyên bố *sẽ tham gia chống Nhật tại châu Á Thái bình Dương/sẽ mở mặt trận phía Đông châu Âu.*
6. Chiến tranh thế giới II bước vào giai đoạn kết thúc, vấn đề quan trọng và cấp bách nhất đối với các cường quốc Đồng Minh là *nhánh chóng đánh bại hoàn toàn các nước phát xít//tổ chức lại thế giới sau khi chiến tranh kết thúc/phân chia thành quả chiến thắng giữa các nước thắng trận/phân chia việc chiếm đóng các nước phát xít.*
7. Những quyết định của hội nghị Yalta có ảnh hưởng như thế nào đến quan hệ quốc tế là *hình thành trật tự 2 cực Yalta chi phối quan hệ quốc tế/phân chia thế giới thành hai phe đối lập nhau về tư tưởng/cơ sở tiến đến sự bùng nổ “chiến tranh lạnh” giữa Mỹ và Liên Xô/cơ sở để giải quyết các xung đột cục bộ sau Thế chiến II.*
8. Hội nghị Yalta (Tháng 2/1945) quyết định thành lập tổ chức Liên hiệp quốc nhằm *duy trì hòa bình và an ninh thế giới/tiêu diệt tận gốc chủ nghĩa phát xít Đức và chủ nghĩa quân phiệt Nhật Bản/thỏa thuận việc phân chia phạm vi ảnh hưởng ở châu Âu và châu Á/đưa quân Đồng Minh vào Đông Dương giải giáp quân đội Nhật Bản.*
9. Những quyết định của hội nghị Yalta và các hiệp định liên quan đã hình thành *trật tự thế giới hai cực Yalta/chiến tranh lạnh/ xu thế đối đầu.*
10. Theo hội nghị Yalta khu vực Đông Dương sẽ do *quân Anh/Pháp/Trung Hoa/ Mỹ* tiến hành giải giáp quân đội Nhật.

II. SỰ PHÁT TRIỂN CỦA TRẬT TỰ 2 CỰC YALTA : CHIẾN TRANH LẠNH

- 3/1947 : Tổng thống Mỹ Truman khẳng định sự tồn tại của Liên Xô là nguy cơ lớn đối với Mỹ và hệ thống TBCN nên có thái độ đối đầu với Liên Xô làm bùng phát chiến tranh lạnh

- Chiến tranh lạnh là chính sách thù địch căng thẳng trong quan hệ giữa Mỹ và các nước phương Tây với Liên Xô và các nước XHCN

Chiến tranh lạnh diễn ra trên nhiều lãnh vực : Kinh tế , chính trị , văn hóa ... nhưng căng thẳng nhất là các cuộc chiến tranh cục bộ : Chiến tranh Đông Dương (1945 – 1954) ; chiến tranh Triều Tiên (1950) ; Chiến tranh Việt Nam (1954 – 1975).

BÀI TẬP

Tóm tắt các sự kiện chính của Chiến tranh lạnh bằng bảng sau

Thời gian	Sự kiện	Ý nghĩa
12/3/1947		
6/1947		
4/4/1949		
Tháng 1/1949		
Tháng 5/1955		
1945-1954		
1950-1953		
1954-1975		

09/11/1972		
8/1975		
Tháng 12/1989		

SƠ ĐỒ STG 2 : CHIẾN TRANH LẠNH

III. TRẬT TỰ THẾ GIỚI SAU CHIẾN TRANH LẠNH : ĐƠN CỰC HAY ĐA CỰC ?

- Tình hình thế giới đang phát triển theo các xu thế sau :
 - + Hình thành trật tự đa cực với sự vươn lên của Mỹ , Nhật , Nga , EU ...
 - + Các quốc gia đều tập trung phát triển kinh tế để tạo nên sức mạnh
 - + Mỹ cố gắng tranh thủ lợi thế để thiết lập trật tự đơn cực với âm mưu bá chủ thế giới nhưng không dễ thực hiện
- Sau chiến tranh lạnh mặc dù hòa bình thế giới được củng cố nhưng vẫn chưa xóa bỏ hoàn toàn các xung đột cục bộ trên thế giới.

III.1. TOÀN CẦU HÓA

SƠ ĐỒ STG3 : TOÀN CẦU HÓA

THẢO LUẬN :

HARAJUKU CÓ PHẢI LÀ BIỂU HIỆN CỦA XU THẾ TOÀN CẦU HÓA ?

Khởi xướng từ Nhật Bản , Harajuku là một phong cách thời trang được giới trẻ nồng nhiệt hưởng ứng và lan đến Việt nam như một cơn bão . Bất chấp sự phê phán về tính cách quái dị , phá cách , Harajuku vẫn được một bộ phận giới trẻ Việt Nam hưởng ứng và cho rằng đó là biểu hiện của sự hiện đại và sành điệu . Ý kiến của các bạn thế nào ?

SƠ ĐỒ STG 4: CÁCH MẠNG KHOA HỌC CÔNG NGHỆ

BÀI TẬP 1. Điền vào chỗ trống

1. Toàn cầu hóa là hệ quả của

.....

2. Toàn cầu hòa là quá trình tăng lên mạnh mẽ của

.....

..... Của

.....

.....

3. Các biểu hiện của xu thế toàn cầu hóa thường được nhìn thấy trong lãnh vực

.....

4. Là kết quả của quá trình tăng lên mạnh mẽ của lực lượng sản xuất, toàn cầu hóa là

.....

.....

5. Đối với các nước đang phát triển, toàn cầu hóa vừa là vừa là

6. Trong bối cảnh toàn cầu hóa đang diễn ra mạnh mẽ, vấn đề có ý nghĩa sống còn đối với Đảng và nhân dân ta là

.....

.....

.....

BÀI TẬP 2

Điền các tác động tích cực và tiêu cực của cuộc Cách mạng khoa học công nghệ vào bảng sau

Tác động	Tích cực	Tiêu cực
1. Ô nhiễm môi trường		
2. Năng suất lao động gia tăng.		
3. Nâng cao mức sống của con người.		
4. Hình thành thị trường toàn thế giới.		

5. Hình thành xu thế toàn cầu hóa.		
6. Tai nạn lao động, giao thông		
7. Các loại dịch bệnh		
8. Sản xuất vũ khí		